

Jiří Paroubek: Čeká nás „horká“ zima...

- CZ24 News | 28. listopadu 2023

ČR: I tak se dá popsat situace ve společnosti. Vláda, díky své nerozumné fiskální politice udělala vše, co bylo možné, aby proti sobě postavila velmi dobře organizované a společensky vlivné skupiny zaměstnanců. Lékaře a v zákrytu s nimi zdravotníky, včetně sester. A dále učitele, dopraváky i dělníky v průmyslu.

Vláda má bezpečnou většinu v poslanecké sněmovně a kromě toho vládní koalice udržuje pohromadě také to, že pozice některých vládních stran, podle relevantních průzkumů veřejného mínění, zeslabuje natolik, že by se nejméně dvě vládní strany vůbec nedostaly do nové sněmovny, tedy pokud by kandidovaly samostatně.

Vláda přišla s tzv. konsolidačním, spíše však útlumovým, balíčkem a do toho občané a firmy musí vstřebávat další příděl hrůz v podobě oznámení o silných meziročních nárůstech cen elektřiny, plynu, tepla a vody. Kola inflace se dále roztočí.

Odboráři při kolektivním vyjednávání ve svých fabrikách požadují takový růst mezd, který by umožnil konečně po dvou letech poklesu reálné mzdy, její růst. A jsou majiteli či managementem firem seznamováni s reálnými možnostmi společnosti, jichž jsou zaměstnanci. S ohledem na očekávatelný vysoký nárůst cen energií se řada zaměstnavatelů, a to nejen v ocelárnách, ale je možné říci, že obecně v celém průmyslu, dostane hned od počátku roku do existenčních problémů. Nárůsty regulované části cen elektrické energie až o 250% znamenají v mnoha průmyslových závodech meziroční nárůsty nákladů na energie o desítky či stovky milionů korun navíc. To zužuje možnost přilepšit zaměstnancům ve mzdách na minimum.

Český průmysl je jen kousek od pádu do propasti. Přitom zaměstnanci nejsou těmi, kdo za to mohou. Jednoduše řečeno, vláda se vůbec nestará o to, aby vytvářela podmínky pro zaměstnavatele, tedy firmy, a zaměstnanci firem ji nezajímají už vůbec. Takovou aroganci by si nedovolili ani komunisté za starého režimu. I ti věděli, že potřebují podporu veřejnosti, „klid na práci“, jak říkali.

Fialova vláda svou neschopností zahнала sama sebe do slepé uličky. Není schopna rozhýbat kola českého hospodářství, která nezadržitelně směřují do recese.

Vládní činitelé i provládní ekonomové a instituce hýřili od počátku roku povinným optimismem, že česká ekonomika letos skončí s malým, ale přesto růstem a v příštím roce to bude už růst mezi 2 - 3%. Dnes neplatí ani jedno, ani druhé. Letos to vypadá na meziroční pokles až o 1% a v příštím roce, pokud bude vůbec nějaký růst, tak jen minimální.

Vláda udělala z celkem fungující ekonomiky „nemocného muže Evropy“. V čem se ovšem vládě daří, to je razantní navyšování vojenských výdajů. Kombinace růstu vojenských výdajů (z roku na rok ve státním rozpočtu nárůst o 40 mld. Kč) a minimálního nárůstu příjmů státu v příštím roce s ohledem na minimální hospodářský růst, vytváří kritickou fiskální situaci státu. Logicky tak na naprostou většinu kapitol státního rozpočtu je méně peněz. To zasahuje školství, zdravotnictví, sociální oblast, vlastně všechno.

Mladí lékaři se dožadují, aby mohli pracovat za rozumné platy bez přesčasů, které připomínají nevolnickou práci.

Učitelé se jen domáhají splnění vládních slibů a jde jim také o zázemí škol, tedy o nepedagogické zaměstnance ve školách (kuchařky, uklízečky, školníky), kteří často pracují za hladové mzdy a bez

jejichž servisu si školy nelze představit. Těm mají dokonce klesnout platy o 2% (!). A někteří rozumbradové z vládního tábora mluví o tom, že by bylo potřeba snižovat jejich počty.

Vláda svou neschopností a přehnanou tvrdostí vůči zaměstnancům, ale také vůči firmám, které jsou závislé v českých podmínkách na nenasytných oligopolech, připravuje hospodářskou a sociální katastrofu. V českých dějinách není příliš obvyklé (kromě sem tam nějaké té defenestrace), aby docházelo k rozsáhlým nepokojům. Ale v tuto chvíli jsou, i podle zcela objektivních statistik, ohroženy chudobou nebo již v chudobě jsou miliony lidí. A tento stav nemá konce ani kraje a bude pokračovat i v příštím roce.

Vláda neudělala nic pro to, aby zestátnila majetkové podíly soukromých držitelů akcií ČEZu, kteří ovládají 30% všech akcií této společnosti. Pokud by měl stát plnou kontrolu nad ČEZem, mohl by jej vymanit z cenového diktátu Lipské burzy. Ale upřímně, to by se pak vláda také zbavila desítek miliard Kč příjmů, které jdou z ČEZu do státního rozpočtu v DPH, z daně z příjmu a také 70% vyplacených dividend. Vláda preferuje získat tyto příjmy, které ČEZ vytřepe z nebohých domácností a také z českých firem. Pokud by se stát stal jediným vlastníkem ČEZu, mohl by prodávat elektřinu domácnostem a firmám za mnohem přijatelnější peníze, ale s menšími vlastními příjmy.

Kabinet vůbec nehledá cestu k tomu, aby dosáhl alespoň na část peněz, které jsou vyváděny z republiky (za minulý rok z republiky v dividendách šlo na účty zahraničních mateřských firem přes 300 miliard). Zcela ignoruje existenci evropské směrnice, která umožňuje mimořádně zdanit vývoz dividend, což by samozřejmě ale vyžadovalo projednat a přepracovat s největšími obchodními partnery našeho státu také dohody o dvojím zdanění. A pochopitelně, že vláda by si měla také posvítit na obří firmy oligopolního charakteru, které nejen, že diktují na českém trhu ceny (např. obchodní řetězce), ale také stanoví tržní podmínky. Pochopitelně jednostranně výhodně pro sebe.

Prostě žijeme v zemi oligopolů, kde krize, které jsme svědky poslední čtyři roky počínaje covidovou pandemií v letech 2020 a 2021 a pokračující ještě intenzivněji v posledních dvou letech, jde na vrub „malého“ českého člověka a také malých a středně velkých českých firem. A vláda se tváří, jako by se jí to netýkalo.

A protože odvaha je nakažlivá, tak je jen otázkou času, kdy se k nyní stávkujícím skupinám zaměstnanců přidají i další společenské skupiny.

Podle všeho tedy vstupujeme do „horké“ zimy. Vláda projevuje naprostou nekompetentnost při svém vládnutí a také zarážející netečnost k problémům lidí. K úspěšnému zvládnutí určité činnosti, v případě ministrů a premiéra k vládnutí, je potřeba jak odbornost, tak také zkušenosti. Nestačí jen být úspěšným politickým funkcionářem vládní politické strany, ale je potřeba mít také manažerské zkušenosti. Vedle toho i určité penzum znalostí z resortu, který ten který ministr vlády řídí. A tyto „náležitosti“ bohužel většina členů současné vlády postrádá.

AUTOR: Jiří Paroubek